

„Mi a pálya?”

Pályaorientáció a Szolnoki Tankerületi Központban

- Pályaorientáció, kiemelten az MTMI készségek és kompetenciák fejlesztése a köznevelés rendszerében

EFOP-3.2.5-17-2017-00038

Projekt megvalósítási időszaka: 2017.11.01-2019.10.31.

A tervezett tevékenységek részletes bemutatása

Általános iskolákban

A projekt fejlesztő tevékenységei az általános iskolákban az 2 -5 évfolyamon és a 6-7 évfolyamon jelennek meg, megalapozva azt a pályaválasztási döntést a pályaorientációs információk, élmények nyújtásával, melyet a diákok a 8. osztályban az iskolaválasztással együtt hoznak.

A pályaorientációs folyamat az alsó tagozatban és az 5. évfolyamon természettudományos élménypedagógián keresztül érzékenyíti a gyerekeket az MTMI területekre, és erre épülve a 6-7 évfolyamban tanórához kapcsolódó, tanrenden belül megvalósított pályaorientációs tevékenységek és tanórán kívüli önismereti és MTMI középiskolára felkészítő szakkörök formájában, valamint a tanórai pályaorientációs információkat kiegészítő saját élményt nyújtó céglátogatások és Szakképzési Centrum tanműhely-látogatások formájában teszik egésszé a kapott képet. A projekt tevékenységeivel a pályaválasztási döntésben érintett tanulók teljes körének elérését célozzuk.

Természettudományos élménypedagógiai programok kifejlesztése és kipróbálása a pályaorientáció támogatása érdekében a 2-5 évfolyamos, a természettudományok iránt érdeklődő tanulók, délutáni foglalkozás formájában.

A program főbb tevékenységei

1. Tananyagok fejlesztése 3 témában, összesen 18*2 alsós osztály számára, összesen 36 foglalkozásterv készül. A tananyagfejlesztés a foglalkozások konkrét menetrendjének, a kapcsolódó tananyagoknak, segédanyagoknak a fejlesztését, kapcsolódó eszközök kifejlesztését jelenti, valamint minden egyes foglalkozáshoz interaktív feladatok készülnek, melyek tableten, számítógépen, valamint interaktív táblán egyaránt használhatóak majd.
2. Minden tananyag fejlesztéséhez lektori munka társul, mely vizsgálja az élménypedagógiai elemeket, a módszertani elemek megjelenését, valamint a NAT-hoz való kapcsolódást és az IKT feladatok minőségét is.
3. A tananyagcsomag egy közös keretrendszerben készül el, mely minden iskola számára interneten keresztül is elérhetővé válik.

A fejlesztések végeredményeire a programokat tartó tanárok számára betanító képzéseket szervezünk.

A 6-7 évfolyam pályorientációs tevékenységei

Az általános iskolákban a 6-7 évfolyam feladata, hogy információk és saját élmények biztosításával, valamint a gyerekek képességeinek megfigyelésével, mérésével kiemelve a tanulók pozitív, tehetséges oldalát és megalapozza a 8. évfolyamon történő továbbtanulási döntést.

Az általános iskolákban zajló pályorientációs tevékenység egyik legfontosabb mozzanatai: az önmagának és motivációinak a megismerése, a munkához való viszony kialakítása, a szakmák megismerése és végül az életpálya-építéshez szükséges ismeretek-készségek és képességek alakítása, kialakítása.

A pályorientációban dolgozók tapasztalatai szerint ebben az általános iskolai körben a választható és választott szakmák, foglalkozások – az országban elérhető összes szakmacsoport közül – leginkább 18 szakmacsoportot érintenek. Így a program működése közben az általunk kifejlesztett tananyag-csomagok ezeket az elérhető és megismerhető – így a később választható - szakmacsoportokat mutatják be.

Céglátogatások és a Szakképzési Centrumok tanműhelyeiben szerzett saját élmény

A *tanműhely látogatások* célja, hogy segítse a diákok pályaválasztását, megmutassa a kétkezi szakmák szépségét, a diákok saját maguk tapasztalhassák meg a munkavégzés, az alkotás örömét. A program résztvevőinek a program megvalósítása során 8 alkalommal van lehetőségük ellátogatni a Szakképzési Centrumok tagintézményeinek tanműhelyeibe. A látogatások során a tanulók megismerhetik az oktatás tanműhelyi körülményeit. A diákok közelebbről is megismerhetik az egyes szakmákat, elleshetik a „kulisszatitkokat”, kipróbálhatják a nehéznek, vagy éppen érdekesnek tűnő munkafázisokat. A Centrumok tagintézményeinek gyakorlati oktatásvezetői tervezik meg a látogatás forgatókönyvét előre egyeztetve a látogatást vezető pedagógussal.

Vállalatlátogatások

Ahhoz, hogy a diákok valós környezetben is megismerkedhessenek a különböző szakmákkal a leghasznosabb alkalom az üzemlátogatás. Minden osztály számára 3 alkalommal biztosít a program üzemlátogatást, melyen a diákok 2 kísérőtanár vezetésével vesznek részt. Olyan nagyvállalatokhoz és cégekhez szervezzük a látogatásokat, melyek már bekapcsolódtak a szakképzés folyamatába, lehetőleg hiányszakmában képeznek tanulókat, és több szakmát is megismerhetnek a látogatás alkalmával a tanulók. Ilyenkor teljes képet kaphatnak nem csak az egyes szakmai területekhez kapcsolódó munkafolyamatokról, de valós élményeket szerezhetnek a vállalat működését meghatározó szakmák tekintetében.

Sajnos az általános iskolás diákok közül sokan vannak, akik soha nem jártak még valós munkahelyen, és nem tudják azt sem, mit jelent a munkafegyelem, akár a pontos munkakezdés, akár a feladatok utasítások szerinti végrehajtása úgy, hogy közben, az önálló gondolkodás és problémamegoldás

elengedhetetlen. Az üzemlátogatások alkalmával a diákok megismerhetik az adott vállalat vagy vállalkozás tevékenységét, az ott dolgozó szakemberek munkáját, a betölthető munkaköröket, szükséges képzettségi szinteket és munkáltatói elvárásokat. Információkat gyűjthetnek a diákok arról, hogy az adott szakma biztos megélhetést tud-e majd biztosítani, milyen képzési szintbe kell bekapcsolódni. Arról is fontos tájékoztatást kaphatnak, hogy a cégek milyen módon tudják támogatni a tanulmányaikat végzőket.

A látogatások célja, hogy a diákok helyesen pozicionálják magukat egy számukra későbbiekben elképzelhető adott szakmai területen.

Tanulói interaktív projektmunkák versenye és a Szakma Sztár Fesztiválon való részvétel

A Szakma Sztár Fesztivál az Ipar és Kereskedelmi Kamara által szervezett – évente, mindig tavasszal megtartott szakképzési rendezvény, mely a Szakma Kiváló Tanulója Verseny országos döntője. A rendezvény nyitott a külső látogatók részére is, célja a gyakorlatigényes szakmák több szintjének bemutatása, népszerűsítése. A fesztivál mottója: „Egy jó szakma felér egy diplomával!”

Az általános iskolákban szerveződő 5 fős csapatok számára projektkészítő versenyt hirdetünk, amelynek a jutalma lesz a Fesztiválon való részvétel. A projekt fejlesztésében a csapatok számára projektkészítő útmutatót és tananyagot fejlesztünk, melynek alapján készítik el a csapatok projektmunkáikat, melyeket az iskolák installációként kiállítanak. A projektmunka megvalósítását vezető tananyag feladata az integrált MTMI témák feldolgoztatása a tanulók mindennapi környezetében, az otthoni és a szüleik munkahelyi életének megfigyelésével, elemzésével.

A projektkészítő versenyre minden iskolából több csapat is szerveződhet, a felkészülésüket – egy a tantestületből erre vállalkozó pedagógus kolléga segíti és támogatja.

A projektek információs alapját azok az MTMI témákban szerveződő szakkörök adják, amelyeken a tanulók önkéntesen és a délutáni szabadidejükben vesznek részt.

A projektek elkészítésekor az öt fős csapatok közös munkájának a pedagógiai kulcsa a közös tevékenység, amelyben minden csapattag kap feladatokat, hol vezetői, hol részfeladatokat kidolgozó munkatársként, hol pedig a közös munka sikere érdekében egyedül, esetleg párban végzett munka közreműködőjeként. A lényeg a közös munka és a közben megszerzett munkaszervezési és munkavégzési tapasztalatok megszerzése.

A pályaválasztási döntés támogatása

A 7. évfolyamon és a 8. évfolyam első félévében kerül sor szervezett keretek között az egyéni pályaválasztási tanácsadásra, melyet az iskolai pályaeorientációs felelős és a Pedagógiai Szakszolgálat támogat. Erre az időszakra a tanulók már sok információt összegyűjtött. Ezt segítik a különböző helyi és

megyei rendezvények is, melyeken a szakmák világával, a munkahelyeken folyó dolgos hétköznapiak bemutatásával hozzák közelebb a diákokhoz a munka világát. Az alapvető munkaerő piaci ismeretek, a hiányszakmák listája, az elhelyezkedési lehetőségek megismerése a megalapozott pályaválasztási döntés meghozatalát segítik.

A középiskolába történő átmenetet segítő MTMI területet érintő természettudományos élmények szakkör

Kiemelten fontosnak tartjuk a tudomány-alapú és a szakmaválasztást is segítő – alapvetően integrált természettudományos, informatikai és műszaki területeket felölelő (science-típusú) MTMI tematikájú szakkörök megszervezését az általános iskolákban, de középiskolai tanárok vezetésével és szemléletével. Egyértelműen ezek a szakkörök a továbbtanulásra, a szakma és életpályaválasztásra készítik föl, miközben a tananyag tantárgyi felosztását szándékosan nem követi, sőt azon átlép és összetettségében is mást közvetít. Alapelve a kísérletezés, a kipróbálás és a működések, mechanizmusok megértése és megfigyelése. A szakkör minden általános iskolában 20 alkalommal valósul meg a 6. évfolyam második félévében és a 7. évfolyamban.

Informatika szakkör: Az informatika területét külön szakkörrel szeretnénk megerősíteni. Kiemelt cél az informatika órai tananyag felhasználói szemléletű elmélyítése, kiegészítése, így a hagyományos oktatástól eltérő, alapvetően az infokommunikációs technikák-technológiák bevezető ismertetése. Ennek keretében a foglalkozások nem titkolt célja a diákok napi, általános IKT kérdéseinek megválaszolása is. Feladat az informatikai környezet minél jobb megismerése, a közösségi látásmód kiterjesztése az informatika eszközeivel, a számítástechnika hatékonyabb használata a mindennapokban, a modern technológiák bemutatása. Alapjait a gimnáziumi és az általános iskolai informatikaoktatás képezi. **A szakköri munka megkezdődött.**

Mire vagyok képes? Önismereti szakkör a Pedagógiai Szakszolgálat munkatársainak közreműködésével.

A játékos elemeket tartalmazó önismereti szakkör célja, hogy a résztvevők megismerjék és elfogadják saját egyéniségüket, a pályaválasztásnál fontos képességeiket, megtalálják helyüket kortársaik között, és autonóm személyiségekké váljanak. **A szakköri munka szervezés alatt, kezdés február 15.**

A fentebb felsoroltak koordinálást, irányítását általános iskolánként **egy fő szakmai koordinátor** végzi.

Szervezi a projektben vállalt tevékenységek megvalósítását, segíti a projekt szakmai vezetőjének munkáját. A személy kiválasztása az igazgató feladata. Fontos, hogy a tantestület a koordinátor által jelletteket elfogadja, betartsa.

Szakmai profil:

- osztályfőnöki tapasztalattal rendelkezik, legalább 2 osztálya volt

- jó szülői kommunikációs készséggel rendelkezik
- van továbbtanulási tanácsadási tapasztalata iskolán belül, kapcsolatot tart középiskolákkal, információt tud tőlük szerezni
- pályaválasztási-pályaorientációs tapasztalattal rendelkezik iskolán belül

A projektben minden iskolából **egy fő pályaorientációs felelős** képzése fog megvalósulni, akinek feladatköre:

- továbbtanulási kapcsolattartás, visszajelzés-gyűjtés középiskolákból
- iskolai pályaorientációs rendezvények szervezése, más helyszínű pályaorientációs és pályaválasztási rendezvényeken a tanulók és szüleik részvételének biztosítása
- az osztályfőnökökkel és a technika tanárokkal a PP részeként órarendben megvalósuló pályaorientációs foglalkozások megtartása (6-7 évfolyam)
- Vállalatlátogatások és tanműhely látogatások szervezése a Centrumok segítségével
- Személyes konzultáció biztosítása a 7-es tanulók és szüleik részére a pályaválasztásról.